

Прва основна школа краља Петра Другог

Ужице

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ

ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Време трајања програма: од 2022/2023. до 2025/2026. године

АКТИВ НАСТАВНИКА ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

ЛИКОВНА КУЛТУРА

разред: шести

годишњи фонд часова: 36

недељни фонд часова: 1

Циљ наставе и учења *ликовне културе* је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	вежбање	остало	свега
1.	БОЈА	6	6	1	13
2.	ТЕКСТУРА	2	2	1	5
3.	КОМУНИКАЦИЈА	1	1	/	2
4.	УОБРАЗИЉА	2	6	1	9
5.	ПРОСТОР	3	3	1	7
укупно		14	18	4	36

Кључни појмови: цртеж, слика, боја, светлост, спектар, нијанса, ликовни елементи, материјали и технике, визуелно, галерија, музеј, површина, особине материјала, реално, илузионистичко, материјал, тактилно, визуелно, знак, пиктограм, симбол, хералдика, алегорија, дизајн, маркетинг, културно наслеђе, машта, снови, асоцијација, надреализам

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<ul style="list-style-type: none"> описује боје које уочава у природи, окружењу и уметничким делима поређује утисак који на њега/њу остављају различите врсте боја користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад	БОЈА	<p>Основни садржаји</p> <p>Пигментне боје (хроматске и ахроматске боје; основне и изведене боје).</p> <p>Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје).</p> <p>Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, вештина сарадње, вештина за живот у	<p>У овој целини предложени су појмови, подпојмови и теме за разговор, а које су везане за изражајне могућности материјала и техника које ученик користи. Наставник нуди само основне информације и корисне савете.</p> <p>Ученици треба да знају да понекад не могу да добију жељени тон зато што сликарске боје које се производе као школски прибор садрже мање пигмента. Цртеже и слике које сматрају неуспелим могу да искористе</p>

<p>– изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником</p> <p>– прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму</p> <p>– обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу</p> <p>– повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј</p> <p>– разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима боја и где се та знања примењују</p> <p>искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности</p>		<p>Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик, витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулптури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика).</p> <p>Уметничко наслеђе (музеји и експонати).</p> <p style="text-align: center;"><u>Проширени садржаји</u></p> <p>Савремена средства за цртање и сликање – дигитална табла и оловка за цртање, 3Д оловка, апликативни програми за цртање...</p> <p>Занимања у којима је неопходна вештина цртања и сликања;</p>	<p>демократском друштву,</p> <p>-брига за здравље,</p> <p>-еколошка компетенција,</p> <p>-естетска компетенција,</p> <p>-предузетничка компетенција</p>	<p>за колаж. У шестом разреду раде и једноставне пројекте. Наставник може да понуди две или више техника, а да ученици гласају коју ће учити или да се поделе на групе према одабраној техници. Скице се раде и бирају у школи, а пројекти могу да се доврше код куће. Уколико ученици желе да раде чворовану таписерију не морају да користе вуну, могу да исеку траке од пластичних кеса. Витраж могу да праве од папира и фолија у боји, а могу и да сликају на пластичним флашама. Ако желе да имитирају витраж могу да користе и црни перманентни маркер. За мозаик могу да користе пластичне чепове...</p> <p>Наставник може да подстакне ученике на размишљање и истраживање питањима и одабраним информацијама.</p> <p>Ученици би требало да добију само елементарне информације о утицају светлости на опажање боја.Упознају се са музејима у Србији, а ученици који наставу слушају на матерњем језику треба да добију основне информације о најзначајнијим музејима у матичној држави. Разговор прате одговарајући визуелни садржаји, а заинтересовани ученици могу да раде и истраживачке задатке</p>
--	--	--	---	---

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

- Историја (развој боје кроз историју- од природних до синтетичких)
- Физика (спектар боје)
- Хемија (синтетичке боје)
- Информатика и рачунарство (РГБ систем)
- Географија(боје као симболодређеног подручја)
- Српски језик (симболизам боја)

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
упућује, објашњава, дефинише нове појмове, проверава, илуструје, мотивише ученике зарад, подстиче ученике на повезивање са садржајима из других предмета, усмерава учениково извршавање ликовног задатка, организује наставу, прати рад појединца и група, вреднује, припрема избор из литературе	повезују, закључују, бележе, усвајају нове појмове, примењују знања на одговарајућим примерима, разумевају, доживљавају, повезују стечена знања са знањима из других предмета, износе утиске, учествују у тумачењу, усвајају нове термине, практично примењују стечена знања на сопственом раду;

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<ul style="list-style-type: none"> – опише текстуре које уочава у природи, окружењу и уметничким делима – пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте текстура – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад – прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму – изрази своје замисли и позитивне поруке 	ТЕКСТУРА	<p>Основни садржаји</p> <p>Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура).</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Компетенција за целоживотно учење, -комуникација, -рад са подацима и информацијама, -дигитална компетенција, решавање проблема, -вештина сарадње, -вештина за живот у демократском друштву, 	<p>У овој целини су груписани предлози везани за истраживање изражајних могућности традиционалних цртачких, вајарских и сликарских техника.</p> <p>Уколико ученици желе да цртају или сликају текстуру у апликативном програму, то могу да раде као пројекат.</p> <p>У додатној теми за разговор, „Грађевине, скулптуре и паркови”, фокус није на текстури, већ на значајним грађевинама, скулптурама у пленеру и парковима у нашој земљи.</p> <p>Наставник може да прикаже</p>

<p>одабраном ликовном техником</p> <ul style="list-style-type: none"> - разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима текстура и где се та знања примењују - искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно 			<ul style="list-style-type: none"> -брига за здравље, -еколошка компетенција, -естетска компетенција, -предузетничка компетенција 	<p>презентацију и да упореди наше наслеђе са светским, нарочито значај за културни туризам и идентитет краја или земље.</p>
--	--	--	---	---

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

- Историја (приказ текстура на уметничким делима кроз историју)
- Биологија (природнетекстуре, облик)
- Математика (правилне текстуре)
- Информатика и рачунарство(цртање на рачунару)
- Музичкакултура(Ритам)

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
<p>упућује, објашњава, дефинише нове појмове, проверава, илуструје, мотивише ученике зарад, подстиче ученике на повезивање са садржајима из других предмета, усмерава учениково извршавање ликовног задатка, организује наставу, прати рад појединца и групу, вреднује, припрема избор из литературе</p>	<p>повезују, закључују, бележе, усвајају нове појмове, примењују знања на одговарајућим примерима, разумевају, доживљавају, повезују стечена знања са знањима из других предмета, износе утиске, учествују у тумачењу, усвајају нове термине, практично примењује стечена знања на сопственом раду,</p>

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве</p>	<p>КОМУНИКАЦИЈА</p>	<p><u>Основни садржаји</u> Комуникативна улога уметности (теме,</p>	<p>-Компетенција за целоживотно учење, - комуникација, -рад са подацима и</p>	<p>У овој целини су предложене теме за разговор о садржају уметничких дела и рекламних (визуелних и аудиовизуелних) порука. Наставник не нуди анализу дела коју ученици</p>

<p>једноставних визуелних порука изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником</p>		<p>мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу).</p> <p><u>Проширени садржаји</u> Уметничко наслеђе (уметност некад и сад).</p>	<p>информацијама, -дигитална компетенција, решавање проблема, -вештина сарадње, -вештина за живот у демократском друштву, -брига за здравље, -еколошка компетенција, -естетска компетенција, -предузетничка компетенција</p>	<p>записују и меморишу без разумевања. Смисао учења је да ученици доживе уметничко дело, да размишљају о њему и слободно изражавају своје мишљење. Наставник их само подстиче питањима. Ученици треба да разговарају и о томе колико су рекламе на телевизији и интернету ефикасне, колико могу да их заинтересују, а на који начин их одбијају... Наставник може да подстакне ученике да самостално истражују тако што ће поставити одговарајуће питање. На пример: да ли има скривених порука у уметничким делима? У ликовном раду ученици бирају материјал и технику којом ће најефикасније изразити неки садржај (идеју, поруку, став...).</p> <p>У оквиру целине, предложена је и додатна тема за разговор, „Уметност некад и сад”, односно поређење неке теме (садржаја ликовног дела) кроз епохе.</p>
--	--	--	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура (ритам)
Биологија (биљни и животињски мотиви)
Математика (облици, симетрија)
информатика и рачунарство(цртање на рачунару);
Географија(уметностигеографија)
Српскијезик(Књижевност)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
<p>упућује, објашњава, дефинише нове појмове, проверава, илуструје, мотивише ученике зарад, подстиче ученике на повезивање са садржајима из других предмета, усмерава учениково извршавање ликовног задатка, организује наставу, прати рад појединца и група, вреднује, припрема избор из литературе</p>	<p>повезују, закључују, бележе, усвајају нове појмове, примењују знања на одговарајућим примерима, разумевају, доживљавају, повезују стечена знања са знањима из других предмета, износе утиске, учествују у тумачењу, усвајају нове термине, практично примењује стечена знања на сопственом раду,</p>

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИНИИ ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>-Разуме појам уобразиље и препознаје је у различитим видовима уметничког изражавања</p> <p>– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад</p> <p>– разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима уобразиље и где се та знања примењују</p> <p>-искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно</p>	УОБРАЗИЉА	<p>Основни садржаји:</p> <p>Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...).</p> <p>Проширени садржаји:</p> <p>Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења).</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење,</p> <p>- комуникација,</p> <p>- рад са подацима и информацијама,</p> <p>-дигитална компетенција,</p> <p>-решавање проблема,</p> <p>вештина сарадње,</p> <p>-вештина за живот у демократском друштву,</p> <p>-брига за здравље,</p> <p>-еколошка компетенција,</p> <p>естетска компетенција,</p> <p>- предузетничка компетенција</p>	<p>У овој целини су груписани предлози везани за разговор о значају маште (уобразиље, имагинације) у уметности, науци и свакодневним ситуацијама када је потребно пронаћи решење за неки проблем. И у шестом разреду ученици уче о томе како да пронађу подстицај за развијање креативних идеја. Наставник прво показује репрезентативна остварења светских и домаћих уметника заснована на сновима, бајкама, митовима и легендама. Ученици треба самостално да одаберу податке (снове, бајке, митове или легенде) који их подстичу на рад.</p> <p>Додатну тему, „Необична уметничка остварења”, потребно је везати за самостално истраживање и формирање дигиталне збирке „необичних” савремених остварења. Збирка може да буде индивидуална или одељенска. Наставник може да подстакне ученике приказивањем неколико визуелних примера (хидропонична лампа дизајнера Марка Вучковића, радови Сесилије Вебер из серије Natural Humans, уличне слике Џулијана Бивера, подводни музеј у Канкуну, хотел од леда у Шведској...). Ученици бирају врсту уметничких радова које ће истраживати (куће за становање, ципеле, одећа, накит, скулптуре, аутомобили...).</p>

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

- Музичка култура (ритам)
- Биологија (биљни и животињски мотиви)
- Историја (симболи кроз историју)
- Математика (симетрија, прецизност)
- Информатика и рачунарство (цртање на рачунару)
- Географија(уметностигеографија)
- Српскијезик(Књижевност)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
упућује, објашњава, дефинише нове појмове, проверава, илуструје, мотивише ученике зарад, подстиче ученике на повезивање са садржајима из других предмета, усмерава учениково извршавање ликовног задатка, организује наставу, прати рад појединца и група, вреднује, припрема избор из литературе	повезују, закључују, бележе, усвајају нове појмове, примењују знања на одговарајућим примерима, разумевају, доживљавају, повезују стечена знања са знањима из других предмета, износе утиске, учествују у тумачењу, усвајају нове термине, практично примењује стечена знања на сопственом раду,

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Разуме појам простора и препознаје га у свакодневном животу, као и у различитим видовима уметничког изражавања користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела	ПРОСТОР	<p><u>Основни садржаји</u> Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфера, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење</p> <p><u>Проширени садржаји</u> обликовање школског простора; поставка изложбе).</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење,</p> <ul style="list-style-type: none"> - комуникација, - рад са подацима и информацијама, - дигитална компетенција, - решавање проблема, - вештина сарадње, - вештина за живот у демократском друштву, - брига за здравље, - еколошка компетенција, - естетска компетенција, - предузетничка компетенција 	<p>У овој целини су груписани предлози везани за пројектну наставу и обликовање простора у школи. Уколико школа има могућности, ученици могу да обликују башту у школском дворишту. Идеје се могу пронаћи на интернету ако се у претраживач унесе: „bottle tower gardening”, „plastic bottles art”, „school garden projects”, „recycled garden ornaments” или „garden ornaments for schoolyard”. Уколико школа нема таквих могућности, могу да обликују део учионице или хола. Сврха ових активности је да ученици науче како да од доступних материјала направе нешто што ће им користити у свакодневном животу. На пример, од пластичних флаша се могу направити фотеле, клупе, сточићи, полице, жардињере, вазе, лампе, лустери... Употребни предмети које ученици праве самостално или у заједничком раду не треба да имају само употребну, већ и естетичку вредност. Други предлог је симулација музејске поставке или изложбе. Ученици треба да осмисле поставку, да сами распоређују експонате, дизајнирају позивнице за родитеље... Сврха ових активности је да се оспособљавају за презентовање радова.</p>

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

- Музичка култура (ритам)
- Техника и технологија (перспектива)
- Историја (стилови кроз историју)
- Математика (симетрија, прецизност)
- Информатика и рачунарство (цртање)
- Српскијезик(Књижевност)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
упућује, објашњава, дефинише нове појмове, проверава, илуструје, мотивише ученике зарад, подстиче ученике на повезивање са садржајима из других предмета, усмерава учениково извршавање ликовног задатка, организује наставу, прати рад појединца и група, вреднује, припрема избор из литературе	повезују, закључују, бележе, усвајају нове појмове, примењују знања на одговарајућим примерима, разумевају, доживљавају, повезују стечена знања са знањима из других предмета, износе утиске, учествују у тумачењу, усвајају нове термине, практично примењује стечена знања на сопственом раду,

Општа предметна компетенција

Ученик развија креативан, радозан и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) али уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.

Основни ниво - На основном нивоу ученик има следеће компетенције: Изражава своја осећања и идеје користећи основне технике визуелних уметности. Уме да пронађе изворе и информације потребне за креативан рад. Учествује у школским и ваншколским активностима кроз стваралаштво у визуелним уметностима. Познаје вредност сопствене културе и културе других народа.

Средњи ниво - На средњем нивоу ученик има следеће компетенције: Развија своја осећања и идеје користећи различите медије визуелне уметности. Развија интересовања и самостално проналази потребне информације. Активно учествује у школским и ваншколским

активностима. Разуме специфичности различитих уметничких дисциплина. Уочава повезаност знања из различитих области или предмета. Разуме вредност сопствене културе и културе других народа.

Напредни ниво - На напредном нивоу ученик има следеће компетенције: Развија и изражава своја осећања, идеје и ставове и адекватно користи различите медије визуелне уметности. Негује и развија своје склоности и интересовања за уметност. Самостално истражује изворе и информације потребне за креативан рад и решавање проблема. Осмишљава и учествује у тимским активностима које доприносе развоју и побољшању друштвене заједнице. Разуме специфичности као и сличности различитих уметничких дисциплина. Повезује знања из различитих области или предмета и примењује их у различитим животним ситуацијама. Свестан је вредности сопствене културе и културе других народа. Разуме универзални језик уметности.

Специфичне предметне компетенције

Ученик кроз предмет Ликовна култура развија стваралачке способности, индивидуалну креативност и естетску осетљивост.

Основни ниво- Ученик истражује и примењује знања о основним материјалима, медијима, техникама и ликовним елементима која се користе у визуелним уметностима. Ученик познаје најважнија уметничка дела из културног наслеђа свог и других народа, развија свест о културним вредностима и схвата важност њиховог очувања.

Средњи ниво¹⁰- Ученик проналази и развија своје идеје истражујући природно и вештачко окружење, свет маште и осећања (посматрајући, анализирајући и сакупљајући потребне информације) за стваралачки рад. Ученик препознаје улогу и вредност визуелне уметности као саставног дела свакодневног живота, нарочито као средства комуникације.

Напредни ниво - Ученик проучавајући уметничка дела истражује и анализира методе, технике, садржаје и подстицајно их примењује у свом стваралачком раду. Способан је да изрази став о свом раду и радовима других уочавајући различита значења и идеје. Ученик праћењем културних догађаја постаје активна публика и/или учесник у јавном и културном животу заједнице и развија своје критичко мишљење.

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ И ПОСТИГНУЋА – ЛИКОВНА КУЛТУРА

Наст. област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни
1. БОЈА	<p>ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, ваја-ње) визуелних уметности</p> <p>ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...)</p>	<p>ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт</p>	<p>ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других</p> <p>ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би пости-гао одређени ефекат</p> <p>ЛК.3.3.3. користи другаместаизвореда би проширио своја знања из уметности</p>

Наст.област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни
2. ТЕКСТУРА	<p>ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, ваја-ње) визуелних уметности</p> <p>ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове</p> <p>ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...)</p>	<p>ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт</p>	<p>ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства материјал, тех-нику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципл и садржаја на свом раду и на радовима других</p> <p>ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би пости -гао одређени ефекат</p> <p>ЛК.3.3.3. користи другаместаизвореда би проширио своја знања из уметности</p>

Наст. област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни
3. КОМУНИКАЦИЈА	<p>ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, ваја-н>е) визуелних уметности</p> <p>ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...)</p>	<p>ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p>	<p>ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства материјал, тех-нику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципл и садржаја на свом раду и на радовима других</p>

Наст. област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни
4. УОБРАЗИЉА	<p>ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, ваја-н>е) визуелних уметности</p> <p>ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...)</p>	<p>ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт</p>	<p>ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом</p> <p>ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат</p> <p>ЛК.3.3.3. користи другаместаиизвореда би проширио своја знања из уметности</p>

Наст. област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни
4. ПРОСТОР	<p>ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, ваја-ње) визуелних уметности</p> <p>ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...)</p>	<p>ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт</p>	<p>ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом</p> <p>ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат</p> <p>ЛК.3.3.3. користи другаместаизвореда би проширио своја знања из уметности</p>

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ			
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање			
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ И КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)		Поступак праћењаоцењивања и инструментиза праћењенапредовања	Време
А)Степен оствареностициљева ипрописаних,односноприлагођенихстандардаи исхода: -вештине ликовног изражавања и разумевање,	<p>- ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену одличан (5);</p> <p>- ученик који остварује значајан напредак у савладавању</p>	<p>- Формативно оцењивање: свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску наставника током целе године;</p> <p>-Комисија ученика и наставника: Учесталост јављања на часу по месецима са пресеком стања на крају полугодишта;</p> <p>-Усмено одговарање: Свеобухватност одговора, хоризонтално и вертикално повезивање градива, самосталност у одговарању;</p>	<p>Белешке сачасова</p> <p>Пресек стањана месечномнивоу</p> <p>Пресек</p>

<p>-примена и вредновање научених поступака и процедура; -рад са различитим врстама ликовних материјала и -рад на различитим врстама ликовних задатака; -уметничко изражавање; -вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и -извођење радних задатака.</p>	<p>програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену врло добар (4); - ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, добија оцену добар (3);</p> <p>-ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и, добија оцену довољан (2);</p> <p>-ученик који не показује способност репродукције и примене и чија знања нису ни на нивоу препознавања, не изводи закључке, критички не расуђује и не показује интересовање за учешће, добија оцену недовољан (1)</p>	<p>- Практичан рад: Оцена се одређује кроз естетску анализу наставника и ученика заједно, неретко учешћем и осталих ученика у разреду након реализације наставне јединице. Рад који у потпуности задовољава естетске критеријуме у складу са ликовним задацима (оцена 5) Рад који углавном задовољава и види се уложени труд (оцена4) Рад који делимично задовољава – испод прага могућности ученика (оцена 3) Мала количина уложеног труда (оцена2) Нимало уложеног труда (оцена 1) -Свеска из ликовне културе: Прегледа се на крају школске године, по жељи ученика и није обавезна. -Бодовање активности везаних за посете културним догађајима: Усмени извештај о посети галерији, музеју, позоришту или другој културној манифестацији поткрепљен доказима (краћим рефератом у свесци, каталогом, фотографијама...), уз смислено излагање доноси ученику 15 бодова. 30 бодова је оцена 5. - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика): По потреби организовати сарадњу у групи тако да су сви чланови укључени, вреднује се степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група.</p>	<p>стањапо тромесечјима</p> <p>На крајушколскегодине</p>
<p>Б) Ангажовање у настави и самосталност у раду: -одговоран однос према раду и постављеним задацима, -исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање, -активно учествовање у</p>	<p>-веома висок степен ангажовања ученика (5) -висок степен ангажовања ученика (4) -уз ангажовање ученика (3) -ангажовање ученика (2) - потпуно не ангажовање ученика (1)</p>	<p>-Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима, ликовним конкурсима. -Посета културно-историјским институцијама и догађајима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања</p>	<p>пресек стања на тромесечју</p>

настави, сарадњу са другима			
-----------------------------	--	--	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Ликовна секција

У оквиру овог предмета организоваће се рад ликовне секције са фондом од 36 часова на годишњем, односно једног часа на недељномнивоу. Секција ће бити организована за ученике од V- VIII разреда који исказују интересовање и поседују одређене вештине и таленат за рад у ликовној уметности. У раду секције биће приређене изложбе ученичких радова поводом Дана школе и других значајнијих датума. Ученици ће учествовати на наградним конкурсима, посетити изложбе у Градској галерији и Јокановића кућу. Радиће на естетском уређењу школског простора и неким другим садржајима који буду договорени са њима на почетку сваке школске године. Детаљан план рада секције биће у годишњем планурадашколе.

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА:

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљеви и задаци секције су да окупи заинтересоване ученике и додатно развија њихово стваралачко и креативно мишљење и деловање. На ликовној секцији ученици ће се оспособљавати да што боље одговоре на постављене задатке, предстојеће конкурсе и такмичења, разне свечаности, прошире и стекну нова знања о ликовним техникама и њиховим применама у практичним задацима.

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Договор о реализацији секције	1	Слушају, питају, предлажу	мотивише за рад	дијалогска	Развијање креативности и стваралачког мишљења
Цртање Сликање Графика Фотографија (слободан избор мотива и медија)		-активно учествује,поставља питања посматра,повезује,закључује -самостално израђује маштовита и оригинална ликовна решења -врши естетске процене радова -истражује и експериментише кроз различите ликовне медије и технике	-одговара на питања -подстиче на стваралачко мишљење -подстиче ученика да закључује, истражује материјале и сам долази до решења -буди машту и креативност	индивидуални и -групни	-разуме и схвата начине организовања ликовних елемената у композицији -познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија,материјала и техника -уочава везу ликовних елемената,принципа и садржаја
Уређење школског простора		- Уређење учионица и кабинета - Уређење паноа -Осликавање или декорисање школског простора	-прати и усмерава рад ученика	- индивидуални - групни рад	- развијање способности код ученика да креира, упореди, осмисли и створи.

НАПОМЕНА: Посете културним институцијама (галерије, музеји, споменици културе) – 6 часова.

Напомена: Све евентуалне корекције програма наставе и учења ликовне културе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Програм је израђен према одредбама чланова 60. и 61. ЗОСОВ-а (88/2017) и члана 26/а Закона о основном образовању у васпитању

- (Просветни гласник бр. 9. од 30. октобра 2017, стране 85-88)